

Дані Національних рахунків України свідчать про високий рівень залежності промисловості від імпорту інноваційної продукції.

Україна завозить із-за кордону, зазвичай, машини, обладнання та програмне забезпечення на що витрачає понад 5,9 млрд. грн., це становить 64,7 % загального обсягу інноваційних витрат. Також, імпортує науково-дослідні розробки, що обходиться у 2,2 млрд. грн (23,8%), та інноваційні технології, на які витрачає 21,8 млн. грн (0,2%).

За даними Держстату, у 2017 р. 59,3% підприємств, які здійснювали інноваційну діяльність, реалізували інноваційної продукції на 17,7 млрд. грн. Серед таких підприємств 39,8% експортували її на 5,5 млрд. грн. Майже кожне четверте підприємство реалізовувало нову для ринку продукцію, обсяг якої становив 4,5 млрд. грн. (на експорт – 41,5%). Значна кількість підприємств (83,8%) реалізувала продукції, що була новою виключно для підприємства, на 13,2 млрд. грн. (27,7% поставок такої продукції було за кордон) [4].

Отже, щоб наша держава могла розвиватися на міжнародному ринку інноваційної продукції, потрібна підтримка державних органів влади, залучення інвестицій, нові наукові здобутки та сміливі рішення.

Без чіткої інноваційної політики зростання останніх років, яке декларується урядом України, не є достатнім свідченням позитивних довгострокових перспектив української економіки і підвищення її конкурентоспроможності на міжнародному ринку.

1. *The Global Innovation Index 2018*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report>.

2. *The Global Competitiveness Report 2017-2018*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017-2018.pdf>

3. Петрова І.Л. Інноваційна діяльність: стимули та перешкоди: Монографія / І. Л. Петрова, Т. І. Шнильова, Н. П. Сисоліна – Дорадо, 2010. – 318с.

4. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Нестер У. І.

студ. групи ОП-22

Науковий керівник – к.е.н. доц. каф. ММП Сай Л. П.

МІСЦЕ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Тема впливу міжнародних корпорацій на міжнародні торговельні потоки є актуальною, оскільки, сьогодні розпочався новий етап світового економічного розвитку, коли його основними учасниками тепер постають не держави і не їх об'єднання, а найбільші міжнародні корпорації, їх фінансовий стан часто є більшим за величини державних бюджетів деяких країн.

Транснаціональна корпорація (ТНК) — компанія (корпорація), що володіє виробничими підрозділами в декількох країнах.

Роль ТНК у сучасному світовому господарстві оцінюють за допомогою таких показників:

– ТНК контролюють приблизно 2/3 світової торгівлі, причому 40% цієї торгівлі здійснюється всередині ТНК;

– на ТНК припадає близько половини світового промислового виробництва;

– на підприємствах ТНК працює приблизно 10% усіх зайнятих у несільськогосподарському виробництві (із них майже 60% працюють у материнських компаніях, 40 % – у дочірніх підрозділах);

– ТНК контролюють приблизно 4/5 усіх наявних у світі патентів, ліцензій і ноу-хау[1].

Централізація валютних позицій великих корпорацій дає їм переваги у ціновій конкуренції на ринку країни їх перебування, оскільки вони у ціну товарів усе рідше включають витрати на покриття валютних ризиків і витрати, пов'язані з конвертацією іноземної валюти в місцеву.

Отже, вплив ТНК на світову економіку має двоїстий характер. З одного боку, ТНК є наслідком (продуктом) міжнародних економічних відносин, що динамічно розвиваються, а з іншого – самі виступають потужним механізмом впливу на них, формуючи нові та видозмінюючи наявні. Оскільки ТНК володіють величезними капіталами, вони активно діють на міжнародних фінансових ринках.

Практично все, що ви купуєте в магазинах, проводиться силами 10 транснаціональних корпорацій (Nestlé, The Kraft Heinz Company, Procter & Gamble, Johnson&Johnson, Unilever, Mars, Kellogg Company, PepsiCo, Coca-Cola). Розглянемо міжнародну торгівлю трьох найбільших міжнародних корпорацій.

Nestlé - найбільша в світі компанія, що надає різноманітну їжу та напої, створена більше 150 років тому. Компанія працює в 86 країнах по всьому світу. У 2017р її загальний обсяг продажів склав 89,8 млрд. Швейцарських франків (90,5 млрд. дол. США). Із них експортовано товару в країни Північної та Південної Америки на суму 40,7 млрд. Швейцарських франків, де знаходиться 158 фабрик. У країни Європи, Близького Сходу та Північної Африки експорт становив 26,1 млрд. Швейцарських франків (146 фабрик), а в країни Азії, Океанії та Африки на південь від Сахари – 23,0 млрд. Швейцарських франків. Для порівняння експорт України у 2017р. становив 43,3 млрд. дол. США [2].

The Kraft Heinz Company - другий за величиною в світі концерн з виробництва упакованих продуктів харчування, після Nestlé. 11 брендів Kraft Foods мають прибуток, що перевищує \$1 млрд. Близько 70 брендів приносять прибуток більше \$100 млн. Історія 40 брендів сягає понад 100 років. Хоч і продукція корпорації розповсюджується у 190 країнах світу, основним регіоном діяльності є США, на них припадає 70% виручки [3].

Компанія Procter & Gamble займається постачанням фірмових товарів та діє через такі сегменти: краса, одяг, охорона здоров'я, тканини та догляд за домом, а також дитячий, жіночий та сімейний догляд. Експорт P&G по регіонах у 2018р. (у млн. дол. США): США – 27 401 (41%); Європа – 16 040 (24%); Азіатсько-Тихоокеанський регіон – 6,015 (9%); Латинська Америка – 4,678 (7%); Великий Китай – 6,015(9%); Індія, Близький Схід та Африка – 4,678 (7%); Північна Америка – 2,005 (3%) [4].

Участь міжнародних корпорацій в міжнародній торгівлі відбувається шляхом експорту та імпорту товарів та послуг. До позитивних наслідків їх діяльності можна віднести приплив капіталу, залучення технологій, розвиток виробництва, забезпечення зайнятості, до негативних - вони часто є монополістами у своїй галузі, здійснюють вивіз капіталів і прибутків з країни, що приймає. Оскільки міжнародні корпорації займають велику частку у світовій торгівлі, вони мають безпосередній вплив на неї.

1. Павлюк Т.С., Діденко М.В. Аналіз розвитку світових ТНК: досвід для України // *Економіка та суспільство*. – 2018. – №8. – С. 46-52

2. Офіційний сайт «Нестле Україна» [Електронний ресурс] / Nestlé – 2018. – Режим доступу: <https://www.nestle.com/investors/overview>.

3. АО «Тинькофф Банк», офіційний сайт: квартальна прибуль Kraft Heinz 2006–2018, , [Електронний ресурс] / АО «Тинькофф Банк», офіційний сайт ліцензії ЦБ РФ № 2673 – 2018. - Режим доступу: <https://www.tinkoff.ru/invest/news/16526>.

4. MarketScreener Homepage: Procter & Gamble Company [Електронний ресурс] / Copyright Surperformance. All rights reserved. – 2018. - Режим доступу: <https://www.marketscreener.com/PROCTER-GAMBLE-COMPANY-4838/company>.

Обидьова А. І.
студ. групи ОП-23

Науковий керівник – к.е.н., доц. каф. ММП Сай Л. П.

УЧАСТЬ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ У ВИРІШЕННІ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

З появою глобальних проблем, у людства постало питання, як з ними боротися та як їх уникнути. На даний час перед людством постають глобальні проблеми у різних сферах: економіки, промисловості, енергетики, політики, екології тощо. А саме:

- політичні проблеми (недопущення світової ядерної війни і забезпечення стабільного миру, роззброєння, військові та регіональні конфлікти);
- природно-екологічні проблеми (необхідність ефективної і комплексної охорони навколишнього середовища, енергетична, сировинна, продовольча, кліматична, боротьба з хворобами, проблеми світового океану тощо);
- соціально-економічні проблеми (нестабільність розвитку світового співтовариства, ліквідація відсталості країн, що розвиваються, проблема розвитку людини, злочинність, стихійні лиха, біженці, безробіття, бідність та ін.);
- наукові проблеми (освоєння космічного простору, довгострокове прогнозування тощо) [1].

Активну участь у вирішенні глобальних проблем приймають і міжнародні корпорації.

Наприклад, наприкінці минулого року корпорація Shell вирішила інвестувати 1 млрд. дол. у проект по розробленні відновлюваної енергії [2]. Тобто, компанія переконана, що боротьбу з вихлопними газами потрібно розпочинати якнайшвидше, і перехід до біопального або електромобілів є найефективнішим рішенням. Також Shell надає допомогу населенню країн Азії, Африки, що розвиваються.

Що стосується проблем пов'язаних зі збіднілим та зубожілим життям частини населення світу, то Білл Гейтс від імені корпорації Microsoft інвестував гроші в стартап, який створює рішення по виробленню електроенергії на основі сечі. Тобто, корпорація інвестувала кошти в систему, яка перетворює каналізаційні відходи у воду, виробляючи при цьому електроенергію. Також, корпорацією було інвестовано 1 млрд. дол. в розроблення захисту від комарів на основі лазера – засіб призначено для боротьби з розповсюдженням малярії в країнах Африки. І ще, корпорація Microsoft є інвестором фонду Dementia Discovery Fund, який шукає способи лікування хворіб, що руйнують мозок, а також корпорація інвестувала 50 млн. дол. в проекти, які досліджують хворобу Альцгеймера [3].

Окрім наявних глобальних проблем, які здаються нам очевидними, в світі існують й приховані проблеми, які стосуються лише людей. Саме з такими проблемами вирішила боротися корпорація Apple, яка інвестувала 2 млн. дол. в організації, які займаються расизмом, антисемітизмом та дискримінацією [5]. Виробник iPhone вже давно співпрацює з організацією RED, яка створює спеціальні серії продуктів червоного кольору, для того, щоб допомогти в боротьбі зі СНІДом. Відомо, що відсоток від продажу цих продуктів перераховується на рахунок Глобального фонду для фінансування програм по боротьбі зі СНІДом в Африці. Раніше Apple пожертвувала 500 тис. дол. у фонд SF Gives, організованому для боротьби з бідністю в США.

Крім вище перелічених міжнародних корпорацій важливий внесок в сфери діяльності зробили й такі організації як: Barclays plc, Capital Group Companies Inc, Northern Trust Corporation, Mitsubishi UFJ Financial Group Inc та ін.